

Összefoglaló - Koordinatív Bizottság ülés (2022.01.28.)

Balaton Monitoring adattárca – NATUK:

Monitoring alapelve - Hosszútávon indokolt fenntartani, ebben van a legnagyobb egyetértés, valamint ez képviseli a monitoring legnagyobb értékét. Szükségszerű előre definiálni a mérések tárgyát és gyakoriságát. A projekt alapú mérések nem hatékonyak, hosszútávon kell monitoring folyamatot indítani, amihez stabil szakmai háttér, működő szervezet és tartós erőforrás szükséges.

Összehangolás a szervezetek között – Rengeteg szakmai szervezet van, amelyeknek esetleges széttagoltsága irracionális, a szervezetek munkamegosztásának harmonizálására igény van, ugyanakkor ez egy politikailag szenzitív téma. A felelős szervezetek léte nagyon fontos.

Adatsorok – Van akár 100 évre visszatekintő adatsor is. Az adatsorok önmagukban nagyon értékesek, ezeket mindenképpen integrálni szükséges az adatbázisba, mivel egyrészt ezekkel az adatsorokkal lehet trendet értékelni, másrészt pedig ez a közös adatkincs része és ezt a gyakorlatot folytatni kell.

Interkalibráció felvetése – Eltérő módszerek vannak, a mérési hely és a mérések időpontjai sincsenek összehangolva, ezt javítani kell. Az adatbázisba megfelelő minőségű adatok kerüljenek, ehhez pedig az előbb felsorolt intézkedések megtétele szükséges.

Fő cél és megvalósítás – Új elemekkel kell bővíteni a meglévőket és ezeket racionalizálni kell olyan módon, hogy a működtetés és fenntartás lehetséges legyen. Ezen elemek gondozása humán-és pénzügyi kényszerű, amelyet megfontolt innovációval lehet elérni. Ehhez elemi szükséglet az ügyeleti rendszer annak érdekében, hogy mindig legyen bevethető kutató, aki a havária helyzeteket tudja észlelni és kezelni.

Parti öv monitoring – A parti öv intenzívebben, sűrűbben szükséges monitorozni. A Balaton biológiailag agresszív, az okos eszközöket sok behatás éri majd (alga, kagyló), így a mérési adat könnyen nem lesz megbízható, ezért folyamatosan karbantartani kell őket, hogy jó legyen az adat. Sokszor a technikus, műszerész feladata jelentős, ennek erőforrás igénye van (pl. mérőeszközök védelme) emiatt össze kell csiszolni a high-tech és manuális méréseket.

Lakosság bevonása – A lakosság bevonása a projektbe az open science, valamint citizen science jegyében kívánatos. Van rá példa is, ennek a jelenségnek az egyik terméke a kullancsfigyelő.hu weboldal is.

Neumann János Nonprofit Kft.:

A NATUK struktúrája – Három buborékja van, az első a különböző adatok összegyűjtése, függetlenül azok formátumától, így az elemzés szabadságfoka nagyobb lesz. A második értelmében analitikai adatvizualizációs megoldás épül ki és támogató adatmérnökök, adattudósok és data stuartok fognak együttműködni, ezzel biztosítva a kutatók és elemzők közötti összekötést. A harmadik buborékban az

adattárca van, jogosultságokkal és adathasznosítással. Adatkatalógusok lehetnének publikálhatóak bizonyos körökben.

Egyéb módszerek helye – Fontos, hogy egyéb monitorozó megoldások is be tudjanak kerülni. Teret kell adni az egyéb módszereknek, de nem szabad őket összekeverni hosszútávú kutatási adatokkal.

Adatok átadása – Sok adatgyűjtés van, az összegyűjtött adatok átadását racionalizálni szükséges. Az adatok vonatkozásában fontos megtudni a keletkezési idejüket, mivel amennyiben nem egyszerre képződnek, úgy a következtetések levonása problémássá válhat, valamint a párhuzamosságok nem lesznek hatékonyak. A költséghatékonyság szintén tényező.

Az ülések és új javaslatok jellege – A múltkori ülésen a koordinációról volt szó, de ehhez képest most úgy tűnik, hogy most külön költségvetést igénylő kutatási projektek lennének, így nem költséghatékony és nem megvalósítható. A standardizálás, valamint az adatmegosztás és együttműködés szükséges a koordináció mellett, az új javaslatok vonatkozásában pedig szükséges azoknak a már meglévő struktúrába való illeszthetőségét biztosítani.

In situ távérzékelés – A lokális megoldások ellenében a regionálisok szükségesek. Időjárás által vezérelt ügyeleti rendszerből, saját erőforrásból is situ tudnak kollegát bevonni, szívesen megosztják a jó gyakorlatukat, pl data stuart, civil segítők, citizen science, sok hálózatuk van, amit koordinálnak.

Februári tervek – A fő résztvevők hosszú megbeszélésen szabadon mutassák be, hogy hol tartanak technológiai és tudományos szintéren. Javaslatként elhangzik a projektelőkészítés kapcsán az, hogy a projektelőkészítés központi magja fogja össze és fogadja meg azt minden döntéshozóval, mindenki aktualizálja, utána Koordinatív Bizottság ennek ismeretében üljön össze.

Rendszeres monitoring és expedíciós mérések – Keveredik a rendszeres, hálózatot igénylő monitoring, valamint a havaria helyzetnél is megfigyelhető expedíció jellegű mérés is. Amennyiben a monitoring statikusra kiépített, miközben dinamikusra is aktivizálható hálózat van, úgy mindkét módszertant lehet alkalmazni, amely hatékonyabb.

Vízbiztonsági Nemzeti Labor RRF pályázata – Hétfőn adják le és az OMSZ-ban tartandó koordinatív ülésre is fogják hozni, mivel az LLP 6. pillér küldetése az, hogy a nemzeti labor munkáját szolgálja adatokkal. A Nemzeti Labor Program felállítása során eleve arra alapoztak, hogy az LLP adatot fog biztosítani a számukra.

LLP fejlődése – Eljutott a Program arra a szintre, hogy felszínre kerültek az átfedések, az egyeztetések megkezdődtek, és összeírták, hogy melyik résztvevő milyen tevékenységet folytat – ezt a továbbiakban a résztvevők az LLP egyik alapidokumentumaként használják.